

Nevyřčené příběhy, skryté rány – válečná traumata a jejich léčba

Biederman, Ch.(2014). Untold stories, hidden wounds – war trauma and its treatment: A conference at the Austen Riggs Center, October 12-13, 2012. *Psychoanalytic psychology*, 31(2), 179 – 181.

Článek popisuje průběh konference, která se konala v Austen Riggs Center ve státě Massachusetts v říjnu 2012 a pořádal ji Erikson Institute. Mnoho odborníků z různých oborů zde pojednávalo na téma válečného traumatu a jeho léčby. Cílem konference bylo kultivovat vztah k válečným veteránům a zjistit, co od kliniků, výzkumníků a politiků mohou potřebovat. Přednášející nejen že zastupovali různé obory, ale navíc pro svou prezentaci využili rozdílná média a zastupovali různé postoje a mínění. Všechny práce a příspěvky byly inspirovány rozhovory s vojáky, veterány a lidmi, kteří přežili mučení.

Dva účastníci konference prezentovali videa, jedno představovalo celovečerní film, druhé tréninkové video. Profesorka Liza Johnson představila svůj film *Return*, který pojednává o ženě v Národní gardě vracející se z nasazení ve válečné zóně, na film následně navazovala diskuze. Tréninkové video pak prezentoval doktor Frank Ochberg, který se podílel na definování PTSD a byl u zrodu výzkumu psychologických traumat. Video se jmenovalo *Psychotherapy for Chronic PTSD: A Vietnam Vet's Journey* a ukazovalo několik technik, které byly použity při práci s veterány z války ve Vietnamu.

Další autoři nabídli přezkoumání koncepčního modelu vedoucího k diagnóze PTSD a žádali o zamyšlení se nad jedinečným dopadem toho, co Dr. Johnatan Shay popsal jako „morální zranění nebo škody“. Jde o psychologické a sociální důsledky vyvěrající ze „zrady toho, co je správné, někým, kdo ve vysoce riskantních situacích zastává pozici autority“. Zatímco se Dr. Shay zaměřoval na literární a historické kořeny morálních zranění v řeckých příbězích, Brett Litz, PhD. představil novou definici PTSD s kognitivně behaviorální perspektivou zahrnující i léčbu a praktické návrhy pro klinické pracovníky. Doktor Steven Xenakis, který je současně bývalým americkým armádním generálem, popisoval životy vojáků v dnešní době a zabýval se neúspěchy systémů, které byly navrženy k jejich léčbě, a nabídl více integrativní, holistický a systematický model péče.

Nancy Sherman, PhD. přispěla svou filozofickou perspektivou založenou na svých zkušenostech a výzkumech s vojáky. Prezentovala koncept sebe-empatie (*self-empathy*), postoj, který je podle ní nezbytný ke konfrontaci s nezaslouženou hanbou, která trápí morální svědomí vojáků. Být sám sobě svědkem by mohlo podle Dr. Shermanové pomoci k spravedlivějšímu sebesouzení ohledně trestuhodnosti chování.

Nakonec vystoupila Jessica Stern, PhD., která je expertkou na terorismus a sama přežila znásilnění, a nabídla ohromující výčet emočních i státních nákladů vynaložených na válku proti terorismu a způsobů, jakými může současné válčení zvýšit riziko vzniku PTSD.

Ve všech zmiňovaných příspěvcích bylo slyšet volání po klinických a sociálních reakcích na nedostatky v současné diagnostice a modelech léčby, zejména na morální škody a pocity hanby. Po konferenci se rozpoutala diskuze, na níž účastníci reflektovali potřebu většího množství příležitostí k obnovení propojenosti mezi civilisty, vojáky a válečnými veterány a možností sdílet společně jejich zážitky.